

The Blue Movement

- The desire for the blue world.

Midden in de jaren '50 had Yves Klein het over “een nieuwe wereld heeft een nieuwe mens nodig”. Anno de 21ste eeuw heeft “de nieuwe mens nood aan een nieuwe wereld”.

In onze kenniswereld moet en komt er gelukkig weer meer plaats voor emotie. De nieuwe mens zoekt naar een positieve, emotionele eigen identiteit. De hectische en snelle evolutie van de technologie en communicatiemogelijkheden dompelen ons onder in een wereld die we niet meer begrijpen en/of ons compleet overdondert.

We bevinden ons in een wereld waarin de hele mensheid overzien kan worden en waar we het gevoel krijgen niet de minste invloed te hebben op de evoluties.

Midden in die onzekerheden komen de negatief gekleurde boodschappen, via de nieuwe mediamogelijkheden, van over de hele wereld op ons af. Ook kunstenaars en critici doen onrechtstreeks mee aan de negatieve spiraal door meer aandacht te hebben voor “het in vraag stellen” en “het aanklagen van” en deze kunstuitingen vlugger als hogere kunstvormen te erkennen. Waar we op zich niks op tegen hebben. We beseffen ook wel dat we onszelf en de wereld volledig aan het vernietigen zijn als er niets wordt ondernomen. De wereld wakker houden en mistoestanden aanklagen is zeker een taak die weggelegd is voor kunst en cultuuruitingen, omdat dit zowat de enige vrije en bevrijdende kanalen zijn. Maar het betekent wel dat daardoor veel kunst ook enkel een negatief beeld ophangt van onze samenleving en geen oog meer heeft voor wat wel nog goed gaat in de wereld. Er moet inderdaad nog veel veranderen om de wereld, zoals hij zou moeten zijn, te realiseren. We geloven echter in de voorbeeldfunctie van wat goed gaat.

De toekomst mag niet langer de logische voortzetting zijn van het verleden, maar de realisatie van iets nieuws. Wat wij genoemd hebben “The Blue World”. We zijn er immers van overtuigd dat er nog een andere wereld bestaat naast alle kommer en kwel, waar onze samenleving dreigt aan ten onder te gaan. Kunst en cultuur zijn ook de eerste kanalen die in de mogelijkheid zijn om die betere wereld te openbaren of op zijn minst in de aandacht te brengen. We gaan er van uit dat er ook nog heel wat positiefs in

de wereld te ervaren is en dat een grotere aandacht voor wat goed gaat in de samenleving er zal voor zorgen dat die extra aandacht voor het positieve een soort van voorbeeldfunctie kan creëren. Net zoals steeds aangegeven wordt dat de negatieve berichtgeving en het geweld, welke via allerlei mediakanalen op ons afkomen, voorbeeld zijn voor weer nieuwe “zieke” geesten om door het lint te gaan, voorbeeld zijn voor weer nieuwe negatieve acties die de wereld nog een beetje verder doen afglijden, normvervagend werken omdat “er nog ergere dingen gebeuren”, het effect en de boodschap van terreur mogelijk maken, voorbeeld zijn voor weer een - al dan niet - wereldleider om weer de meest onwaarschijnlijke beslissingen door te duwen of de juiste handelingen net niet te stellen,

Het positieve belichten kan evengoed motiveren om juist en goed te handelen in de maatschappij. Aantonen dat diegenen die juist en goed handelen ook “slagen” en daardoor aangeven dat die betere wereld mogelijk is.

Voor het positieve kiezen is echter niet van deze wereld, naïef, voor “watjes”, “je komt er nergens mee in onze wereld!”, integendeel we worden opgevoed in een sfeer waarin je van je moet kunnen afbijten, het laken naar uw kant te trekken. Gelukkig is het belang van emotie weer toegenomen en alhoewel dat ook weer zijn negatieve kant heeft, maakt die opening naar meer emotie het ook mogelijk om zich ontvankelijker op te stellen tegenover de positieve boodschappen die doorkomen. Men gaat duidelijker op zoek naar het zich goed voelen in zijn omgeving of gaat die omgevingen opzoeken.

Het is voor creatieven en kunstenaars ook een vorm van geëngageerd zijn om ook oog te hebben voor de positieve elementen in onze samenleving en deze uit te dragen. De mensen voor te houden dat er nieuwe, andere manieren bestaan om in onze wereld op een positieve manier samen te leven. Meer aandacht te hebben voor de mogelijke oplossingen dan voor de problemen. Dat er hoop is voor een toekomst. Om een volkse uitdrukking te gebruiken: “ het halfvolle glas meer belichten dan het halflege”. De mensen hoop geven dat er aan een beter wereld kan gebouwd worden door de positieve interrelaties als voorbeeld te stellen.

Zelfs Ernest Bloch had het in zijn concept van de “begrepen hoop” reeds over het realiseren van een nieuwe wereld waarin instincten, driften, strevingen en dromen mee de basis vormden voor zijn concept. Ook al

volgen we daarom Bloch zijn redeneringen niet echt verder, er is inderdaad, naar onze mening, wel plaats voor een nieuwe wereld met ruimte voor (positieve) “emoties”.

Daarom willen de kunstenaars die in diezelfde beweging geloven helpen om aan een Blue World te bouwen. Meer aandacht voor het positieve, meer aandacht voor de oplossingen dan voor het aanklagen van problemen en mistoestanden alleen.

The Blue Movement is een beweging van kunstenaars over alle disciplines heen om een nieuwe wereld te creëren waar de nieuwe mens in thuishoort, zich opnieuw goed kan - mag voelen.

Op welke manier een kunstenaar The Blue World invult, in zijn of haar kunstbeleving, is eigenlijk van ondergeschikt belang tegenover de boodschap die het uitstraalt: “Er is ook een positieve benadering voor onze samenleving!”.

Hoop speelt daarin een centrale rol. Hoop dat er altijd rechtvaardige mensen zijn die juist handelen, die in uitzonderlijke situaties uitzonderlijke dingen doen. Hoop dat er altijd “iets” zal zijn dat een moreel wezen de bovenhand geeft. Dat “iets” kan onder andere belichaamd worden door kunst en cultuur.

Als basiskenmerk kiezen we daarvoor Blauw.

Blauw staat voor:

vrede - rust - waarheid - hoop - trouw - vrijheid - harmonie - idealisme - puur
- geluk - zelfvertrouwen - succes - communicatie.

sprookjes/fabels/mystiek - hemel/lucht - zee/water - reizen - bewegen -
zelfexpressie - verruimende blik - verdieping op geestelijk gebied.

- Blue. The Blue World. De nieuwe wereld.

The Blue World geeft weer hoop en zelfvertrouwen in de toekomst. We volgen daarin de Amerikaanse moraalfilosoof Susan Neiman die stelt dat het goed is dat het woord "hope", onder president Obama, opnieuw gevuld werd met de klassieke Verlichtingsidealen. Ook al geeft zij "hoop" een andere definitie mee om bij de basiswaarden van de Verlichtingsidealen te passen. Hoop is, volgens Neiman, "de claim die alleen maar zegt dat de wereld zo is dat er een kans bestaat dat ze zou kunnen zijn zoals ze zou moeten zijn".

Hoop is dan de aanjager van ons handelen om iets te veranderen om in de buurt te komen van hoe de wereld zou moeten zijn. Neiman noemt hoop een deugd: "Zij vergt strijd en eist iets van ons!". Dat is anders dan de vorm van hoop die dikwijls ervaren wordt, namelijk dat "hoop begint waar ons vermogen om zelf in te grijpen eindigt". Die hoop laat alles op zijn beloop. De hoop voor een nieuwe (blue) wereld gaat net uit van de hoop die aanzet tot handelen. Dat is de vorm van hoop die ons met vertrouwen naar de toekomst doet kijken. Net omdat we het positieve, waarbij men zich goed kan voelen, willen als voorbeeld stellen.

De Verlichtingsidealen die Neiman als voorbeeld stelt en onze voorkeur om meer aandacht voor emotie en gevoel lijken elkaar tegen te spreken. De Verlichtingsidealen hebben immers steeds de kritiek gekregen dat er teveel aandacht was voor de ratio. We gaan er echter van uit dat iemand die vanuit zijn positieve emotie handelt, ratio en emotie net in balans heeft en dus juist zal handelen.

The Blue World is die wereld waar naar vrede, rust en waarheid wordt gestreefd.

The Blue World is gebaseerd op onderlinge communicatie, trouw en wijsheid die naar harmonie leiden. Vanuit die idealistische houding gaan we in onze Blue World voor puur - succes - geluk. Puur: zuiver - zijn wie je bent. Succes: slagen in de nieuwe wereld - realiseren wat we voor ogen houden. Geluk: u goed voelen met uw emotionele identiteit in en met uw omgeving - positief voelen is belangrijker dan positief denken.

Na de tweede wereldoorlog werd veel aandacht besteed aan het positief denken. Dat zou de kracht geven om positief te handelen. Positief denken alleen is niet genoeg. Het kan je als individu helpen om met tegenslagen om

te gaan en te ageren tegen negativisme, maar het stuurt niet aan om stappen te ondernemen om de wereld beter te maken. Het leunt meer aan bij negeren dan bij verbeteren.

Immanuel Kant hanteerde daarentegen drie begrippen in zijn benadering van geluk:

- hèdonè (plezier, genot, lust)
- eudaimonia (welzijn, welbevinden)
- makariotès (gelukzaligheid)

Het streven naar geluk, naar u goed voelen in de nieuwe wereld heeft dus veel meer te maken met de twee laatste voornoemde begrippen van geluk bij Kant.

Welzijn staat voor welvaart, goede lichamelijke en geestelijke gezondheid: u goed voelen - in harmonie zijn met uzelf. Om zich in die staat van welzijn te voelen moet men zich wel in de juiste omgeving ophouden: de betere wereld.

De "gelukzaligheid" van Kant is eigenlijk een soort overtreffende trap van welzijn. Het veronderstelt eigenlijk het opsplitsen van lichaam en geest. Het heeft betrekking op het geluk van de ziel en is het hoogste doel voor de gelovige mens en is hier in ons betoog op die manier niet echt van toepassing. Het neemt niet weg dat die overtreffende trap, het bereiken van gelukzaligheid, maar dan in deze wereld, zoals hij zou moeten zijn, zou betekenen dat we dichtbij de nieuwe, betere wereld staan.

Onze keuze voor blauw als herkenning van de nieuwe, betere wereld heeft zowel te maken met voornoemde als volgende omschreven eigenschappen van blauw, maar is daarom geen dwingende vereiste naar de kunstenaars toe om blauw daadwerkelijk ook te gebruiken in hun "vormgeving". Het gaat in eerste instantie om de boodschap.

Toch zal de kleur blauw omwille van de innerlijke betekenissen van blauw ook in onze vormgeving dikwijls een rol spelen. Kleur zal immers invloed uitoefenen op het realiseren van een eigen emotionele identiteit. Blue zal voor een deel meehelpen om het "goed gevoel" vorm te geven in welke discipline dan ook.

Blue heeft daarbij de kracht om andere kleuren in hun waarde te laten en een harmonie te creëren zelfs in contrasten. Een emotionele identiteit (Blue) in harmonie met de anderen (verschillende kleuren). De basis voor een verruimende blik op de wereld en medemens: verdraagzaamheid.

Blue is de basiskleur voor een universeel ruimtegevoel met een eigen ziel. De zuivere kleur die de nuances van de andere kleuren in harmonie weet te brengen met zichzelf.

Blue geeft je ruimte, een ruimtegevoel, is de ruimte waar ook anderen, andere kleuren, kunnen vertoeven zonder afbreuk te doen aan de rust, de harmonie die ze als basiskleur uitstraalt, hoe fel de andere kleuren ook tekeer gaan.

Blue geeft ruimte aan klanken, geluiden, om zich voort te bewegen, om te bewegen - bewegingsvrijheid - levensruimte.

Blue is mystiek, een laboratorium voor fantasie, creativiteit, verhalen, sprookjes, fabels, dromen.

Blue is zowel de kleur van de lucht als het water, daar waar zij aan de horizon samenvloeien wordt de ruimte oneindig.

In The Blue World durven de mensen weer leven. Durven leven is de angst bannen waar ze vooral door de wereldwijde mediaberichten worden in ondergedompeld. Het gevaar lijkt van overal te komen, angst wordt gevoed vanuit alle kanten. The Blue World is een beetje tegengif, die de nodige rust en harmonie uitstraalt, voldoende kracht geeft om angst te overwinnen en zich opnieuw goed te durven voelen.

In The Blue World mag het gevoel overheersen, men hoeft niet altijd alles te begrijpen - te kennen - onder controle te hebben. Men mag zijn emoties loslaten. Het gaat om beleven, terug mogen dromen.

Streven naar een utopische gelukzaligheid, bevrijd van alle ballast. Alles in evenwicht. Hart en hoofd op hetzelfde niveau. Een evenwichtige vrijheid. Een beetje naïviteit is dan toegelaten.

- Kleur, licht, geluid, gevoel, geur - de zintuigen - zijn de eerste stap naar zaligmakend.

Muziek, klank, geluid heeft de eigenschap gemakkelijker een gelukkig gevoel mee te geven aan de toehoorders - op hun emotie in te werken. Misschien sterker dan gelijk welke andere kunstvorm. Het neemt niet weg dat kleur, gevoel, licht, geur ... evengoed inwerken op onze zintuigen en ook sterke emoties kunnen losmaken.

De artistieke, creatieve kunstuitingen van The Blue Movement willen een cross-over project zijn voor alle disciplines om elkaar te inspireren. Muziek is daarbij een dragende inspirator voor de andere disciplines. Muziek heeft immers een langere voorgeschiedenis in het creëren van positieve emoties. Voor muziek lijkt het immers logisch om mensen positief te mogen stemmen. Voor andere kunstvormen is het vooral in de hedendaagse kunst tot nu toe nog altijd veel minder voor de hand liggend om een positieve ervaring mee te geven aan de toeschouwer en als dusdanig ook als hoogstaande kunstvorm erkenning te krijgen. Niettemin gaat de kruisbestuiving in alle richtingen, alle kunstvormen inspireren elkaar om én hun boodschap de wereld in te sturen én de zintuigen, en bijgevolg ook de emoties van toeschouwers en toehoorders, te bespelen om hen dat goed gevoel mee te geven.

We kiezen er in elk geval voor om met onze kunstwerken een positieve emotie op te roepen - een goed gevoel mee te geven aan toeschouwers en toehoorders.

Daarbij staat dus de beleving van het kunstwerk centraal en niet het werk of de kunstenaar op zich. Het belangrijkste is dat de toeschouwer - toehoorder een eigen, hopelijk positieve, beleving kan ondergaan in de confrontatie met de kunstvormen. Al van bij het eerste waarnemen en onder begeleiding zeker. De beleving moet in de eerste plaats van het werk komen, alle kennis over het werk en de kunstenaar of de uitvoerders zijn van bijkomend of ondergeschikt belang. Het beleven, het contact met het kunstwerk is er in eerste instantie een van zintuiglijke aard - waarnemen - horen, zien, voelen, ruiken, Het begrijpen is er slechts in een tweede fase. Een redenering die ook gevolgd werd door Jacques De Visscher in zijn wijsgerige hermeneutiek van het kunstwerk: "Het verhaal van de kunst", dat hij reeds publiceerde in 1990.

Men hoeft niets te weten over een muziekstuk of video of schilderij of beeldhouwwerk of ... om het te kunnen smaken. De beoordeling van een kunstwerk is niet gebaseerd op kennis over het werk, maar op de waarneming, het beschouwend vermogen. Het vermogen zich open te stellen voor het kunstwerk zal bepalend zijn of men in relatie treedt met het werk. Men baseert zich bijgevolg niet op zijn kennis, maar op zijn gevoel. Een gevoel dat inderdaad wel beïnvloed is door kennis en ervaringen van vroeger en die meegenomen worden in de manier van waarnemen.

Niettemin is het vooral het gevoel van gelukzaligheid, welbehagen, ... welke ervaren wordt door de waarneming van een kunstwerk, een muziekstuk of balletuitvoering, die het waardeoordeel zal bepalen.

Het is dus geen objectief oordeel. Men hoeft er geen kennis uit te halen, maar uitsluitend genieten van de waarneming. Het zal van iedereen afzonderlijk afhangen, binnen hun eigen subjectiviteit, of men zich tot het werk aangetrokken voelt. Men er zich goed bij voelt, er een positief gevoel aan overhoudt in harmonie met zichzelf en het kunstwerk.

Men kan dit beschouwen als een volledig vrije ervaring, zonder zich te moeten bekommeren over de kennis van het werk. Geen nood aan wie de kunstenaar is, wanneer een werk gecomponeerd is, wie de uitvoerende danseres is, ... allemaal kennis die niets te maken heeft met het subjectieve gevoel van welbehagen en harmonie.

Op deze manier komen we los van de terreur, de dwangmatigheid van de zogenaamde objectiviteit van de beoordeling van een kunstwerk.

Aan de grondslag van onze werken ligt niet die objectiviteit van leerscholen, -ismen, critici, ... , maar de subjectiviteit van de toeschouwer, die door zijn eigen ervaring beoordeelt.

Die subjectieve beschouwing houdt niet in dat men zich ook niet de moeite dient te getroosten om een werk te begrijpen. Dat is echter de tweede stap in de relatie met het werk. De tweede stap in de beleving en de beoordeling van het kunstwerk is het "esthetische" overschrijden en plaats maken voor duiding en interpretatie. Het werk leren begrijpen, interpreteren.

Jacques De Visscher vervolgt in zijn redenering of de toeschouwer de werken wel juist kan interpreteren? Is er een juiste interpretatie? Is het niet eigen aan kunst dat er verschillende interpretaties mogelijk zijn? Die vraagstelling was eigenlijk al het antwoord geven. Interpreteren is keuzes

maken vanuit de eigen kennis - ervaring - ontwikkeling en dus altijd anders. Welke interpretatie is dan de juiste? Voor ons deze interpretatie van de toeschouwer of toehoorder waar hij zich goed bij voelt.

Die vrijheid van interpreteren is essentieel en kan de kijk op een werk verrijken. De vrijheid van interpreteren geeft de toeschouwer, toehoorder, de kans, in relatie met het werk, na te denken over zichzelf en de wereld.

Dat is uiteindelijk de doelstelling van The Blue Movement. We hopen dat de toeschouwer er, in zijn contact met kunst en cultuur, een positieve kijk, een goed gevoel, zowel voor zichzelf als zijn wereldbeeld, aan overhoudt en het hem aanzet initiatieven te nemen om dat wereldbeeld mee om te zetten in realiteit.

Een wereld waar men zich goed mag en kan voelen, een nieuwe wereld, een betere wereld. The Blue World.

Luc Schreyen

- BLUE

Peace - calm – truth – hope – loyalty – wisdom – harmony – idealism – pure
– happiness – (self-)confidence – succes – communication

Fairy tales/fables/mystic – heaven/air – sea/water - travel – move –
(self-)expression - enlarge one's outlook – intellectual deepening

Leonardo Da Vinci & Blue:

infinity – heaven – space – travel – intellectual love – meditation – eternity